

שאלות שנשאלו בימי חג הסוכות - שיעור 630

I. בעניני חול המועד

- (א) הנוהג שלא להניח תפילין בחוה"מ ומתפלל בבית הכנסת שמניחין תפילין עיין במ"ב (ל"ב - ה) דאינו נכון מאיסור לא תתגודדו ועיין באג"מ (ד - ל"ד) שכתב שם דיש איסור לא תתגודדו בתפילין בחוה"מ ובנפילת אפים וכ"כ האג"מ (ז - ז"ד) בענין הלל בליל פסח בבית הכנסת שיש בו איסור לצאת וכ"כ האג"מ (ז - כ"ג) דתפלה בלחש שיכול לומר כנוסח הרגיל אבל לא הקדושה ופסוקי דזמרה וברכות ק"ש ועיין באג"מ (ה - כ - י"ט) דבנפילת אפים נופל בשני ידיו כרוכים שלא ניכר כל כך לאיזה צד נוטה אמנם עיין באג"מ (ה - כ"ד - ו) שהובא ג"כ בקובץ מבקשי תורה (יוס טו"ז תשנ"ז דף תס"ח) דאפשר דמדינא ליכא בזה הלאו מאחר דאיכא שני בתי דינים ומותר לכתחלה וצע"ג
- (ב) מותר לכתוב המחאה (check) בחוה"מ לצורך צדקה דזה נחשב כדבר האבוד שאם לא יתן במועד אולי לא יתן שוב לאחר המועד (ספר הלכות חוה"מ בשם רב משה אהרן כ"ו)
- (ג) מי שנתן צדקה במועד ומבקש שטר קבלה מותר לכתוב בשבילו (שם אות כ"ז)
- (ד) מותר לכבס בגדי קטנים במועד כיון שדרכם להתלכלך תדיר בטיט ודין זה אפילו כעשיר גדול (שם)
- (ה) כשמכבס בגדי קטנים במכונת כביסה אסור להוסיף בגדי גדולים אפילו לכבס עמם הכל בבת אחת (שם)
- (ו) מותר לכבס בגדי קטנים אפילו אם יש לו בגד אחר המכובס אלא שהבגד המלוכלך יותר נאה דכיון שהתירו חז"ל לכבס בגדי קטנים התירו בכל ענין ולא חלקו בדבר (שם)
- (ז) מורים בבית ספר הפתוח בחוה"מ מותר להם לכתוב כדי שיבינו התלמידים מה שלומדים וגם כדי שלא ישכחו שנחשב כדבר האבוד (שם)
- (ח) וכן מותר לכתוב במכונת כתיבה לצורך המועד וכן מותר לקלוט על tape recorder וגם מותר לצלם דאינם מעשים אומנים אם הוי לצורך המועד (שם)
- (ט) מי ששכח ליטול צפרנים של קטן יכול לטלו בחול המועד דיש בלא זה הרבה דעות להקל אפילו לגדול (ד"ע)
- (י) מי שבירך על תפילין צריך לומר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (ד"ע)
- (יא) מי שקנה חפץ קודם המועד באופן שיכול להחזירו אם רוצה ויחזירו לו דמיו אסור להחזירו בחוה"מ (שם אות מ"ג)
- (יב) בעל חנות או עסק שחושש שאם יסגור חנותו יפסיד לקוחות קבועות עי"ז מותר לפתוח במועד כי נחשב דבר האבוד מ"מ אין להתיר בלי שאלת חכם (שם אות י"א בשם רב יעקב קמנצקי)
- (יג) מותר לכתוב חשבונות אף שאין לו בזה שום צורך המועד רק שנהנה לחשוב חשבונות וגם אם הוא עבודת הבית שלו ואם לא עושה נחשב דבר האבוד
- (יד) סייל שאינו מצוי בכל עת מותר לקנות בחוה"מ אבל אותם המצויים בכל עת אסור
- (טו) בקבלנות לבנין בית ע"י נכרים מותר שאין איסורו חמור כשבת ויום טוב (אג"מ ג - ל"ה)
- (טז) מותר לקנות בכדי לשלח מתנה לחבירו וה"ה לאשתו ובניו (ד"ע) משום שמחת יו"ט (תקט"ז - ח' וספר חוה"מ כהלכתה פרק י - קמ"ז)
- (יז) אסור לתקן הקאר בנתינת oil pan וכדומה שצריך מעשה אומן ורק אם דבר האבוד מותר

- (יח) לבקר קברים אינו נכון במועד ורק לקברי צדיקים יש להתיר (קובץ מבקשי תורה תש"ו)
- (יט) מְנַקֵּוּר לַצַּפְרָנִים - עיין בערוך השלחן (תקמ"ו - ז) שאי אפשר להחמיר על אשה בתכשיטיה שכל שמחתה בתכשיטיה (ספר זכרון שלמה החדש זף 57) וכל זה מותר אפילו במכּוּיֵן מלאכתו למועד וע"י טרחא יתירה ומעשה אומן (מאירי מו"ק י"ט - זד"ה כשתצוּן)
- (כ) מותר להביא בגדים מבית האומן שהם לצורך המועד אבל אין מביאין לו אפילו לצורך המועד אבל לדבר מצוה מותר ע"י נכרי (תקל"ז - ג ומ"ב ט"ז)
- (כא) מותר לקנות שרוך נעל דאין זה בגד שאסרו חז"ל
- (כב) כתונת עבש (moldy) מותר לככסו אם מתקלקל בעבור שלא כבוסה
- (כג) בגד שנכבס באונס אם בגדים שמותרים לכבסם מותר ללבוש ביום טוב במקום צורך (ד"ע)

II. בעניני סוכה ויום טוב

- (א) הקובע סעודתו על פירות וירקות צריך להחמיר ולאכלו בסוכה בלא ברכת לישוב אבל בלא קביעות אין צריך להחמיר (מ"ב תרל"ט - ט"ו)
- (ב) נוי סוכה הוי הוקצה למצותה דהיינו שאין יכול להשתמש בו תשמיש חול אבל מותר להורידו מפני הגשמים בחוה"מ ומותר לתלותם לכתחלה בחוה"מ ומותר להביאו מסוכתו לסוכה אחרת
- (ג) מותר ליתן ולהחזיר הלולב ביום טוב לבית יד שלו שמקשר אותם יחד ורק אם הקשר עשוי מכבר ואין בו איסור תיקון מנא (ש"מ - ח) ואבאר
- (ד) איך לנהוג בירידת גשמים כליל ראשון ואבאר
- (ה) מותר לקשור קצה המתצלת שנעשה לסכך בדבר המקבל טומאה אם המתצלת יכול לעמוד ברוח המצויה ואם אינו יכול לעמוד ברוח המצויה אינו מותר אלא בדבר שאינו מקבל טומאה (שו"ת בצל החכמה)
- (ו) מי שהלך באמצע סעודתו לסוכה אחרת נכון לברך ברכת המזון קודם שיוצא מסוכתו וגם שאינו מברך אלא על ישיבה עם אכילה בסוכה האחרת (אג"מ ז - כ"א - ח)
- (ז) יותר טוב להתפלל בציבור מליתן לרופא חלוני הד' מינים שהוא רק זכר למקדש בחוה"מ
- (ח) סעודה גדולה וקבועה אין לעשות בהושענא רבה כדי שאוכל בתיאבון כלילה (ערוך השלחן תרס"ד - י"ג)
- (ט) הסרת טבעות הלולב בהושענא רבה י"א שהוא קודם הלל וי"א שהוא קודם ההקפות (פ"ת תרס"ד - ז) ולמי שצריך להביא הלולב לאשתו אפשר שלא להסירם (ד"ע)

III. עוד שאלות

- (א) אין זמן קריאת שנים מקרא ואחד תרגום לפרשת בראשית אלא אחר החג (פ"ת רפ"ה - ד)
- (ב) לפרשת וזאת הברכה לקרותה (שמו"ת) כליל שמחת תורה (מ"ב תרס"ט - ד) וע"ע במ"ב (רפ"ה - י"ח) שקראתו בהושענא רבה וצ"ע ומשמע שקודם לכן אינו יוצא (שו"ת קנה בשם ח - ט"ז) עיין באג"מ (פ - י"ז) דחייב קריאת שמו"ת גם לבני תורה ובודאי מחוייבין לבטא האזכרות כפי לשון התרגום ובלא זה לא יצא (אג"מ ג - ז"ח)
- (ג) לאלו ששותים יין שרף בלי שיעור עושים עבירה חמורה (חברי הצלה הזהרה)
- (ד) ולמי ששתה כוס של CLOROX בטעות ואבאר